

Thăm khu Phố Tàu New York

Tác Giả: Bài Và Hình : Tránh Háo Tâm
Thứ Ba, 02 Tháng 2 Năm 2010 18:04

Khu Phố Tàu New York nằm cußi đßo Manhattan nằm trong vùng hình chữ nhật,

phía Bắc có đường Canal Street (cùng biên giới với khu người Ý, Little Italy), phía Đông là đường The Bowery ngày xưa là phố chợ người Hòa Lan, phía Nam là đường Worth Street chợ khu người Mỹ Soho và phía Tây là đường Baxter Street đến chân cầu Manhattan.

Khu Phố Tàu ở Manhattan, New York.

Từ Ground Zero không thấy khu đất nát chợ World Trade Center chúng tôi lái xe đi về hướng Đông không đầy 1 km là tới khu Phố Tàu.

Đường Canal là đường huyết mạch chợ khu Phố Tàu Manhattan đường này cũng là đường biên giới phân cách với khu Little Italy ở hướng Bắc. Đường Canal có hai chiều xe lưu thông, qua khỏi ngã tư Baxter Street là bắt đầu vào Phố Tàu với dãy phố lưu hai bên đông đúc người đi mua sắm.

Canal là phố “Hàng Bạc” rồi các cửa tiệm vàng bạc kim cương bày bán các món trang
sức trong những kính đèn sáng rực.

Những tiệm kim hoàn ở Bolsa trong Khu Phố ở Little Th hay ở Chợ Tàu Toronto đều ở trong
những những xá có mức an ninh gác cửa, nếu nếu muốn đi thì ngoài an ninh còn thêm nhiều
ngăn cửa sắt những trên đường Canal này các tiệm kim hoàn bày ra sát lề đi không có song sắt
che chắn mà cũng không thấy an ninh đường gác. Tuy nhiên thấy một vài xe cảnh sát đi trên
đường và rất nhiều xe nhồi đi gần gũi với phố những xe đi bộ t h p pháp.

Các nhà hàng Việt ở góc đường Canal và Mulberry St.

Đã đi nhiều khu Phố Tàu trên đất Mỹ, Canada và Âu Châu, phải nhìn nhận rằng đây là khu
kim hoàn lớn nhất trong các Phố Tàu và ở khắp. Các tiệm kim hoàn ở đây đều có bảng hiệu bằng
tiếng Mỹ như Season Jewelry, Centre Jewelry, New Fancy, Good Luck, Golden Jade và nhìn
thấy có hai tiệm đặt tên Việt Nam là Tiệm Vàng Kim Phố và Minh Tâm Jewelry.

Tôi có người quen ở New York nhưng nhà ở Jersey City, anh ta cho biết ở phần đông chỉ các tiệm
kim hoàn ở đây đều là người Hoa nên cách bày trí cửa tiệm đèn đuốc sáng sủa như các
tiệm kim hoàn ở Hong Kong.

Các tá kính bên ngoài phố náu là hàng rá tián, bày cho đáp mát chánháng món quý giá đáu đá bên trong. Cháp hình các tiám kim hoàn là đáu không nên, do đó tôi không có mát tám hình nào cáa phá kim hoàn đáng Canal!

▢ *Cánh bán buôn nhán nháp ángá Canal và Centre St.*

Đái á Canal rát đáng vui lúc nào cũng táp náp bá hành, phá Tàu xuyên qua 5 con đáng là Baxter, Mulberry, Mott, Elizabeth và Bowey, ánháng ngá tá lán ngoài đán láu thông còn có cánh sát đáng giáa ngá tá đá đáu hành láu thông nhát là cho bá hành bằng qua đáng.

Đáng Canal còn là mát con đáng lán á Manhattan Há nái vái New Jersey á háng Tây báng cách đi qua đáng hám Holland Tunnel I-78 nám đái sông Hudson. Nái vái Brooklyn á háng Đông báng Cáu Manhattan bác ngang sông East cánh khu Chá Tàu. Đáng Canal theo nhá tên gái vào đáu nháng năm 1800 là mát con kinh đào đá thoát nác cáng ránh tá ao cháa Collect Pond đá ra sông Hudson. Ao này bá láp vào năm 1811, con đáng đác xây bên trên và hoàn tát năm 1820. Sau khi có đáng Canal cháy qua, nháng ao đám xung quanh bá láp đán đá cát phá tháng mái.

Tá đáu nháng năm 1900 ngay ngá tá Canal và Bowery đã trá thành khu giao đách vàng bác,

đến giờ a thì kä các tiäm kim hoàn cäa ngäi Ý và Mä di chuyän vä Diamond District trên đäng 47th Street và ngäi Häng Kông di cä sang tiäp täc kinh doanh nä trang vàng bäc trên con đäng này. Vào nhäng năm 1920 cũng ä góc đäng Canal và Bowery xây nên ngân hàng Citizens Savings Bank là mät tòa nhà län väi mái tròn, hiän vän còn và là ngân hàng HSBC Bank ngày nay.

ä Mät näi đäu xe ä Manhattan.

Chúng tôi gäi xe ä bãi đäu näi góc đäng Canal và Baxter, cä trao chìa khóa xe cho ngäi giä bãi, trong mät khu đät häp hä đäu đäc hän 20 xe, đuôi xe này näi sát väi đäu xe kia, mäi län läy xe hä phäi đäi đi ít nhät 2 chiäc bên ngoài. Näi ngäa tä này có nhiäu nhà hàng đä tiäng Viät nhä Tân Thä Giäi, bên cänh là tiäm Fast Food BBQ có chä “Xá Xäu, Heo Quay.”

Khi đi vä häng Nam trên đäng Baxter gäp nhiäu tiäm ăn Viät Nam nhä Thái Sän Restaurant, Phố Nha Trang, Phố Pasteur näm bên cänh rät nhiäu đäch vä Bail Bond (đóng tiän thä chân đä ra khäi nhà tù).

Chúng tôi häi länh cäng không biät näi đây có an ninh hay không, sao mà đäch vä Bail Bond nhiäu nhä väy? Xem phim bä Mafia Häng Kông cũng khät tiäng, cho vay näng lãi, không trä là mänh nä... ngón tay đä khó nän bài säp xäm! Phía Bäc là khu Little Italy näi tiäng trong chän giang hä väi ông trùm God Father, không phäi Trùm... Sä đâu nhä! Đàn em God Father lia súng đäi

Thăm khu Phố Tàu New York

Tác Giả: Bài Và Hình : Trßnh Hßo Tâm
Thứ Ba, 02 Tháng 2 Năm 2010 18:04

liên nhß chißn trßng Pakistan, Baghdad! Đi thêm mßt chút nßa mßi thßy bßng tòa án “New York Crimmlal Court” bên phía Tây, hóa ra gßn tòa án nên có nhißu tißm Bail Bond.

Phía Đông là công viên Columbus Park nho nhß nhißu cây cßi, xích đu, cßu tußt và rßi cũng an tâm khi thßy mßt nhóm chßng mßt chßc ngßi Hoa đang ngßi xßp bßng, tay mßt chßp trßc ngßc, tay trái thß xußng bßng, mßt bßt đßng nhìn xußng đßt tham thißn. Tìm bình an tâm hßn trong thß gißi nhißu xua đßng!

Cßu Manhattan đßn vào khu Phố Tàu.

Đi ngang công viên và trß lên hßng Bßc bßng đßng Mulberry, đßng này hßp và hai bên nhißu tißm buôn, cßa hàng bán đß thß cũng hßi sßn, rau cßi, trái cây, bách hóa, đß kß nißm, nhang đèn, tßng Phßt và có vài tißm ăn Vißt nhß nhà hàng Xe Lßa, Phß Vißt Hßng,... Chúng tôi đi xußng con đßng cußi cùng sát đßng đßc cao lên cßu Manhattan là đßi lß Bowery đi vß hßng Nam có rßt nhißu nhà hàng Tàu lßn, bên ngoài đß bßng qußng cáo Lunch \$3.99. Tuy nhiên món \$3.99 là đßu hß (tofu) cùng vßi chßn canh và thß cßm, mußn ăn cho chßc bßng có thßt, cá phßi \$5.99 trß lên, tuy nhiên cũng còn rß so vßi vßt giá ß đây mßt cái “hot dog” trong khu Soho bán đßn \$10.

Cũng trên đường Bowery này có tiệm Phố Tàu Do và bên cạnh là một chợ thực phẩm Việt Nam hiện là Tân Tín Hàng Supermarket ở số 121 Bowery Street. Nơi đây tôi thấy có bán chuối, bánh cuốn, cũng bán cả cùng các loại rau thơm để nấu món canh chua và có cả h t v t l n nữa. Đường quy tính tiền là người Việt, cô sẵn sàng giúp nh ng ai tìm mua gia vị để nấu các món ăn Việt Nam. Tuy nhiên sách báo, đĩa nhạc Việt thì không thấy và hỏi cô ở New York này tìm mua các món ăn tinh thần đó ở đâu? Cô cũng không biết và nói là người Việt ở đây ít lắm, qua Cali là... thế gì cũng có! Chắc thấy đáng đi uống Hai Lúa là hỏi han linh tinh các cái, chắc là sang tham quan, du lịch!

Khu Phố Tàu Manhattan tuy lớn nhưng đi mua gì cũng hết, theo nh n xét của tôi Phố Tàu New York đặc biệt có khu phố vàng bạc s m u t nh t, tuy nhiên không có những chợ thực phẩm lớn như các khu phố Tàu khác và khó đậu xe, đậu xe mua gì mua khoảng \$10. Những món bày bán ở đây cũng giống như các khu Chợ Tàu khác là những người Á Đông quen dùng đồ họ không thấy tìm thấy những người Mỹ. Nơi đây cũng có những anh chàng bán hàng giống như bóp xách quần, quần hoa, đồ ăn, phim đĩa DVD v.v...

Đồ chơi Foot Massage tức ấn huyệt lòng bàn chân cũng thấy vài tiệm nhưng giá \$40 một giờ chứ không như Bolsa \$20 có nhiều nơi giảm giá xuống \$15. Khu Phố Tàu New York cũng như San Francisco là địa điểm du lịch vẫn còn thu hút du khách Mỹ nên giá thuê biệt thự s n cũng khá cao, người Việt khó chen chân vào nên chợ thấy đồ đạc chợ chợ của tiệm của người Việt, phần nhiều là tiệm Phố trên hai con đường phía Tây là Baxter và Mulberry Street.

Sau vài khủng bố 11 Tháng Chín, 2001, vì rút gọn địa điểm Ground 0 nên du khách đến Chợ Tàu giảm sút, sau đó giá địa ốc lên cao khiến chi phí thuê mặt đất nên mua sắm cửa hàng đã di chuyển đến nơi khác. Theo báo chí hiện Phố Tàu còn chừng 200 nhà hàng ăn, vài chợ tiệm kim hoàn, sản phẩm đến từ trên đường Canal, là 100 tiệm “gift shop,” tạp hóa, thực phẩm, ngày trước có nhiều xưởng may y phục nay dời sang chỗ khác.

Nh ng năm gần đây di dân người Hoa gia tăng những phần đông là sinh viên du học là có nghề chuyên môn làm trong những trường Mỹ họ có khuynh hướng sinh sống tại các thành phố lân cận như New Jersey, Brooklyn, Bronx nhà cửa rẻ hơn rất là không đắt như Manhattan và tôi những nơi đó hiện nay vẫn có những chợ thực phẩm cho người Á Đông.

Về lịch sử khu Phố Tàu Manhattan, những gia đình người Quảng Đông tên Ah Ken gọi “credit” là một trong những người đầu tiên làm những người mới tại khu này. Ông ta có một tiệm bán thuốc xì gà (cigar) ở phía đông đường Mott Street, theo kể lại Ah Ken đến New York khoảng 1858 người bán

thußc lá và xì gà lß gßn hàng rào cßa Tòa Thß Chính, ai mua ông cho mßi thußc bßng mßt ngßn đèn dßu trßng vßt.

Phong trào đi tìm vàng ở California (1848) cũng như xây dựng đường xe lửa xuyên quốc (1860) chứng tỏ, một số đông người Hoa tìm đến miền Đông trong đó có New York và Toronto và thành hình khu phố Tàu từ ngày đó. Khoảng năm sau luật lệ dành cho người nhập cư năm 1943 Magnuson Act cho phép người Hoa sống ở đây trở thành công dân Mỹ, năm 1948 cho phép người Hoa kết hôn với người da trắng và nhất là với Luật Di Trú 1965 dẫn dắt cho di dân vào nước Mỹ, số người Hoa nhập cư nhß vào rßt đông, đẩy mạnh mẽ phát triển của khu Phố Tàu. Phố Tàu New York từ chỗ năm nay là trung tâm sinh hoạt văn hóa của người Hoa ở vùng Đông Bắc Hoa Kỳ, hàng năm có nhiều lễ hội đặc biệt như Tết Nguyên Đán có diễu hành, múa lân, đốt pháo, ca nhạc cổ truyền.

Cộng đồng người Việt ở New York

Thông thường người Việt buôn bán cùng với người Hoa trong khu Chợ Tàu, chủ một số nơi đông đảo người Việt như California, Texas một số có khu thương mại riêng đặc trưng người Việt. Nên muốn tìm hiểu sinh hoạt của cộng đồng người Việt Nam thường vào phố Tàu, phố Á Châu như phố Phố Tàu New York thấy rất ít người Việt, nếu gặp cũng là người Việt gốc Hoa. Do đó không thu thập được bao nhiêu tin tức về cuộc sống của cộng đồng người Việt Nam tại đây. Bền bỉ với tìm hiểu trên mạng Internet: theo thống kê kiểm tra dân số US Census, cộng đồng người Việt ở New York năm 2000 là 13,010 người so với năm 1990 là 8,400 tức tăng 55% trong 10 năm.

Người Việt chia ra sinh sống ở các quận như Brooklyn 4,011 người, Queens 3,737 người, Bronx 3,289 người, Manhattan 1,684 người và Staten Island 289 người. Trong đó có 10,809 người Việt (77%) được sinh ra ở ngoài nước Mỹ. Năm nay 2010 kết quả thống kê dân số cho thấy có những chỗ số người Việt đã tăng lên mặc dù bị ảnh hưởng 11 Tháng Chín, 2001 cũng như giá nhà New York tăng cao vào những năm 2004-2006 đã khiến một số người di chuyển sang các tiểu bang khác.

Riêng số người Việt sống tại Manhattan theo thống kê trên cho thấy có 1,684 người. Manhattan là một vùng đô thị đông dân, nhà cửa toàn là những cao ốc chỗ ở đắt tiền nhất thế giới nên người Việt cũng không muốn sống nơi đây mà ở quanh các thành phố bên ngoài. Hàng năm qua tin tức báo chí về những cộng đồng người Việt New York tham dự cuộc diễu hành Văn Hóa Quốc Tế dành cho các cộng đồng di dân ở Hoa Kỳ với hàng trăm người mặc quần phục và những chiếc xe hoa mang hình ảnh Việt Nam như em bé chôn trâu, những cô thôn nữ gặt lúa rơm

đồng nghiệp. Số người tham gia di chuyển hành ngoài công đồng người Việt ở New York, phần đông đến từ các tiểu bang trên toàn nước Mỹ cũng như các nước có đồng người Việt như Canada, Pháp.

Đồng nghiệp xa vắng tham dự di chuyển hành vài ba ngày trước ông bà Trần Đình Trừng cùng khách sạn Carter một khách sạn lớn ở trung tâm Manhattan cùng đồng nghiệp trong khách sạn. Ông Trần Đình Trừng trước 1975 là chủ hãng tàu Vishipco Lines có văn phòng trên đồng nghiệp Hồ Chí Minh Sài Gòn (giờ đồng nghiệp Công Lý). Hãng tàu của ông có nhiều tàu lớn chuyên đồng nghiệp biển như Trừng Xuân, Trừng Thanh, Trừng Vinh, Trừng Hải v.v... Trước 30 Tháng 10, 1975, các tàu của ông rời Việt Nam chở hơn 8,500 người, riêng tàu Trừng Xuân thuyền trưởng là ông Phạm Ngọc Lữ chở gần 4,000 người. Sau khi sang Mỹ ông kinh doanh trong ngành khách sạn và đồng nghiệp xem là một trong những người Việt giàu nhất thời gian này hơn 1 tỷ Mỹ kim. Ông là một thành viên quân đội giúp đỡ trong nhiều công tác từ thiện như biển cả kháng bộ 11 Tháng Chín, 2001, ở New York ông đã đồng nghiệp cứu trợ nạn nhân và số tiền 2 triệu Mỹ kim.

Không phải “thực nghiệp sang bắt quàng làm họ” nhưng nhờ đồng nghiệp làm tốt công việc của những con người tốt cũng là điều nên làm. Trước tôi biết ông Trần Đình Trừng từ trước năm 1975, nói “quen biết” thì hơi quá. Thời gian 1969-1972 sau khi ra trước Công Chánh tôi làm ở Sở Hàng Hải Thủy sản thu thuế Nhà Thủy Vận, trước số nằm trong vòng rào Bộ Công Chánh và Giao Thông Vận Tải ở góc Lê Lợi-Pasteur thời đồng nghiệp cấp giấy tờ cho các tàu hãng ông. Những lần hãng Vishipco Lines xin mua tàu mới ở nước ngoài phải qua thẩm tra “Xin Mua Tàu Biển” với sự xét duyệt và chấp thuận giá cả của Ủy Ban Liên Bộ Công Chánh, Tài Chánh (Quan Thuế), Kinh Tế đồng nghiệp đồng nghiệp theo giá chính thức. Thí dụ như giá chính thức 1 Mỹ kim ăn 80\$VN nhưng ngoài thẩm tra đồng nghiệp do lên đến 200\$VN, thời đồng nghiệp hãng tàu mua xin mua với giá cao đồng nghiệp đồng nghiệp theo giá chính thức có lợi hơn.

Thời này ăn tô phở Pasteur trước 100\$VN thì giá một tàu hàng với đồng nghiệp kho gần 5 triệu Mỹ kim trở lên. Ủy ban phải họp bàn nhiều lần, điều tra xem xét các đồng nghiệp của hãng bán tàu rồi mới đồng nghiệp ý giá cả. Tôi làm nhiệm vụ thẩm ký các phiên họp, tiếp trung các giấy tờ và trình cho Ủy ban. Những buổi họp nhiều khi có sự tham dự của ông Trừng đồng nghiệp đồng nghiệp giá cả. Đi theo ông là các thẩm ký, tôi còn nhớ các cô thẩm ký làm hãng ông cô nào cũng xinh, cũng đẹp và ông Trừng bao giờ cũng lịch sự nhã nhặn trong tiếp cách của nhà kinh doanh lớn, nên thẩm tra giấy tờ cho các tàu hãng ông đều mau lẹ, xuôi chèo mát mái. Sang Mỹ cá nhân ông thành công rất nhiều người là điều tốt và cũng là lợi ích đồng nghiệp ông là một thành viên quân có lòng hảo tâm giúp đỡ những số tiền lớn trong các công tác nhân đạo. Mới đây đã 40 năm và hôm nay mới có đồng nghiệp chuyên tàu bè hãng ông trong những năm miền Nam còn tự do và thanh vắng.

Thăm khu Phố Tàu New York

Tác Giả: Bài Và Hình : Trßnh Hßo Tâm
Thứ Ba, 02 Tháng 2 Năm 2010 18:04
